

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ด้านการพัฒนาตน ด้านการพัฒนางาน และด้านปรับตัวในสังคม จำแนกตามโซน เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก มีอายุระหว่าง 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ส่งแบบสอบถามให้กับผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของประชาชนในพื้นที่ และรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาค้นคว้าได้วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าสถิติต่างๆ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการศึกษาระดับความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก

1.1 ด้านการพัฒนาตน

ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้มีระดับความต้องการมากที่สุดคือการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว รองลงมาคือ การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และ การออกกำลังกายตามลำดับ ในภาพรวมประเภทเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง

ประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ มีระดับความต้องการมากที่สุดคือ การจัดทัศนศึกษา รองลงมาคือ การเรียนในโรงเรียน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย และ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตามลำดับในภาพรวมประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง

ประเภทแหล่งเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากที่สุดคือแหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อโทรทัศน์และวิทยุ รองลงมาคือโรงเรียนในชุมชน และศาสนสถาน ตามลำดับ ในภาพรวมประเภทแหล่งเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง

1.2 ด้านการพัฒนางาน

ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้มีระดับความต้องการมากที่สุดคือทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือทักษะการวางแผนงาน ทักษะการเป็นผู้นำ ตามลำดับ ในภาพรวมประเภทเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง

ประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ มีระดับความต้องการมากที่สุดคือเรียนรู้โดยการปฏิบัติในสถานประกอบการจริง รองลงมาคือ การสาธิต และ หลักสูตรวิชาชีพ(ไม่เกิน 30 ชั่วโมง) ตามลำดับในภาพรวมประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง

ประเภทแหล่งเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากที่สุด คือแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุดประชาชน รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป ผู้มีความรู้ในแต่ละอาชีพในชุมชน และ รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ ตามลำดับในภาพรวมประเภทแหล่งเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง

1.3 ด้านการปรับตนในสังคม

ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้มีระดับความต้องการมากที่สุดคือกิจกรรมสำนึกรักความเป็นไทย รองลงมาคือการป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน และการประหยัดพลังงาน ตามลำดับ ในภาพรวมประเภทเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง

ประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ มีระดับความต้องการในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยประเภทที่มีความต้องการระดับมากที่สุดคือการสาธิตและอินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์และวิทยุ และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติและการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการ ตามลำดับในภาพรวมประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง

ประเภทแหล่งเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากที่สุดคือแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุดประชาชน รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป และรายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ ตามลำดับในภาพรวมประเภทแหล่งเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตจำแนกตามโซน เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ

ประชาชนในแต่ละโซนตั้งแต่ โซนที่ 1 โซนที่ 2 โซนที่ 3 และโซนที่ 4 มีความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เพศชายกับเพศหญิงมีความ

ต้องการการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระดับช่วงอายุประชาชนมีความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ระดับการศึกษาประชาชน มีความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ในแต่ละอาชีพ ประชาชนมีความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

3.1 ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า ประชาชนขาดแคลนสถานที่ออกกำลังกายมากที่สุด รองลงมาคือสถานที่ออกกำลังกายคับแคบ และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะควรมีลานแอโรบิกชุมชนและมี และควรมีการสอนการพัฒนาบุคลิกภาพ และควรมีการสอนฝึกความเชื่อมั่นในตนเอง

3.2 ด้านการพัฒนางาน พบว่า ไม่มีผู้จะไปสมัครเรียนอาชีพเสริมที่ไหนมากที่สุดรองลงมาขาดทักษะการเป็นผู้นำ และไม่มีโอกาสในการฝึกอบรมอาชีพ ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะให้มีโครงการฝึกอาชีพระยะสั้นเพื่อนำมาเป็นอาชีพเสริมมากที่สุด รองลงมาคือให้มีการอบรม/สาธิตเพื่อสร้างภาวะผู้นำ และ ควรมีการฝึกพูดในที่ชุมชน

3.3 ด้านการปรับตนในสังคม พบว่า ไม่มีโอกาสในการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเข้าสังคมมากที่สุด รองลงมาคือภาระงานมากทำให้ขาดโอกาสในการเข้าสังคมและขาดความรู้เรื่องการปรับตัวในสังคมตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะ ควรมีสถานที่จัดงาน/กิจกรรมในชุมชนมากที่สุด ควรจัดให้มีหลักสูตรการฝึกการเข้าสังคมระยะสั้น และควรมีกิจกรรมแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนและการรวมกลุ่มของเยาวชนเพื่อการสร้างสรรค์

อภิปรายผล

ผลการศึกษา เรื่อง ความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ผู้วิจัยได้อภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ระดับความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก

1.1. ด้านการพัฒนาตน

ความต้องการการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาตน ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้มีระดับความต้องการมากที่สุดคือการดูแลสุขภาพพอนามัยส่วนตัว การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

และการออกกำลังกาย ประเภทแหล่งเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากที่สุดคือแหล่งเรียนรู้ ประเภทสื่อโทรทัศน์และวิทยุ รองลงมาคือโรงเรียนในชุมชน และศาสนสถาน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก มีความต้องการในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว ต้องการออกกำลังกาย และต้องการการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยมีรูปแบบวิธีการเรียนรู้จากการ จัดทัศนศึกษา การเรียนในโรงเรียน การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สอดคล้องกับ เดชา หวังมี (2550) ศึกษาความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในชนบทกรณีศึกษาจังหวัดพังงา พบว่า ประชาชนในชนบทจังหวัดพังงามีความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตระดับปานกลางถึงมาก โดยมีความต้องการในการเรียนรู้ ด้านสุขภาพ อนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัวสูงสุด สอดคล้องกับ ปณิธาน วัฒนพาทนิชกิจ (2548) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความต้องการเรียนรู้ตลอดชีวิตในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยในระดับ มากและต้องการคำแนะนำด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยโดยผ่านสื่อโทรทัศน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันประชาชนให้ความสนใจในการดูแลรักษาสุขภาพมากขึ้นโดยเห็นได้จากคนไทยหันมาสนใจ สุขภาพกันมากขึ้นมีการเลือกรับประทานอาหาร มีการรณรงค์เรื่องการสูบบุหรี่ ลดดื่มสุรา และการ ออกกำลังกาย จากสถิติที่ผ่านมาพบว่าคนไทยและคนทั่วโลกมีอัตราการเสียชีวิตโรคหัวใจและหลอดเลือด เพิ่มขึ้นมาก นอกจากนั้นยังทำให้เกิดโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ภาวะอ้วน โรคอ้วนและ โรคมะเร็งบางชนิด ทุกคนจึงต้องการที่จะดูแลตนเอง ให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอ เมื่อพิจารณาแล้วอาจ กล่าวได้ว่า การที่ประชาชนต้องการการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว ต้องการการศึกษาต่อใน ระดับที่สูงขึ้นนั้น และต้องการการออกกำลังกาย นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าการที่จะพัฒนาตนเองความ สมบูรณ์มั่นคงในทางเศรษฐกิจ ย่อมหมายถึงการพัฒนาการศึกษาของตนเองให้มีระดับการศึกษาที่ สูงขึ้นด้วยด้วย เมื่อประชาชนมีการศึกษาที่สูงขึ้นก็ย่อมเป็นการส่งเสริมให้มีการกินดีอยู่ดีและมีสุขภาพ พลานามัยสมบูรณ์ เมื่อประชาชนมีการศึกษาดีย่อมจะมีการเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ ปราศจากเจ็บไข้ได้ป่วย ซึ่งหมายถึงเป็นการส่งเสริมให้มีสุขภาพอนามัยและสมรรถภาพและสุขภาพ ร่างกายแข็งแรง ย่อมมีพลังและโอกาสที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องการศึกษา และนำไปสู่การเป็นผู้ที่มี ความสามารถในการทำงานสูง ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองสู่ความมั่นคงในด้าน อื่น ๆต่อไป

รูปแบบและวิธีการเรียนรู้ มีระดับความต้องการมากที่สุดคือ การจัดทัศนศึกษา รองลงมาคือ การเรียนในโรงเรียน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแสวงหาประสบการณ์ตรงจากแหล่ง ความรู้ที่มีอยู่จริงตามสถานที่ต่าง ๆ นอกห้องเรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา

ตลอดจนทักษะทางสังคมอันจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจเรื่องที่เรียนอย่างลึกซึ้ง เป็นกิจกรรมการศึกษาหาความรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรง ที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์อันทรงคุณค่าให้เกิดให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงบนโลก โดยผู้เรียนมีโอกาที่จะพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน อันเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน ซึ่ง เพาท์ส (Pfouts, 2003 อ้างอิงใน อิทธิเดช น้อยไม้, 2547) ก็ได้เสนอความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าวิธีการที่ดีที่สุดในการที่จะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกและสังคมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน คือการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ตรงที่ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ตามสภาพจริงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดจนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติที่ดีต่อสิ่งทีพบเห็นให้แก่ผู้เรียนได้อีกด้วย

แหล่งเรียนรู้ที่ต้องการได้แก่แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อโทรทัศน์และวิทยุ รองลงมาคือโรงเรียนในชุมชน และศาสนสถาน จากข้อมูล(สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ทำการสำรวจการใช้สื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ของคนไทยในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมาพบว่า สำหรับด้านการใช้สื่อโทรทัศน์ของประชากรไทยในช่วง 20 ปี ดังกล่าว มีแนวโน้มการใช้สื่อโทรทัศน์สูงขึ้น โดยเฉพาะในช่วงต้นที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และจากผลการสำรวจ ปี 2551 พบว่ามีผู้ที่ชมโทรทัศน์ประมาณ 57.0 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 94.6 ซึ่งใกล้เคียงกับปี 2546 (ร้อยละ 94.5) แต่เมื่อพิจารณาตามกลุ่มวัย พบว่า อัตราการชมโทรทัศน์ของกลุ่มวัยผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) เพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มวัยอื่นๆ ส่วนประเภทรายการที่มีผู้ชมมากที่สุดก็ยังเป็นรายการบันเทิง (ร้อยละ 57.7) เช่นเดียวกับปีที่ผ่านๆ มา สำหรับการชมรายการข่าว พบว่า ลดลงจากร้อยละ 47.2 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 40.0 ในปี 2551 เหตุที่ประชาชนมีระดับความต้องการแหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อโทรทัศน์และวิทยุมากที่สุด อาจเนื่องมาจากสื่อโทรทัศน์และวิทยุเป็นสื่อกระแสหลักที่ได้รับความนิยมจากประชาชนในปัจจุบันมากที่สุด(สมเกียรติ ตั้งวานิชย์, 2546) โดยสื่อโทรทัศน์เป็นที่ที่ประชาชนนิยมบริโภคมากที่สุด รองลงมาได้แก่สื่อวิทยุและหนังสือพิมพ์ ในปี 2544 พบว่าคนไทยร้อยละ 86 ของประชากรทั้งหมดรับชมโทรทัศน์ในแต่ละวัน ในขณะที่สื่อวิทยุและอ่านหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 36 และ 21 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสื่อโทรทัศน์ และวิทยุเป็นสื่อที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลอย่างมากต่อการรับรู้ข่าวสารของประชาชน เนื่องจากสื่อได้ทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกันในทุกวันนี้สื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ยังคงเป็นทางเลือกหนึ่งของคนไทย แม้ว่ารูปแบบในการเข้าถึงข้อมูลจะแตกต่างไปจากเดิม เนื่องจากการก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี

1.2 ด้านการพัฒนางาน

ความต้องการการเรียนรู้ด้านการพัฒนางาน ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้มีระดับความต้องการมากที่สุดคือทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือทักษะการวางแผนงาน ทักษะการเป็นผู้นำ ตามลำดับ ในภาพรวมประเภทเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้มีความต้องการระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สุมาลี สังข์ศรี (2544, หน้า 61) ที่ศึกษาการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อสังคมไทยในศตวรรษที่ 21 พบว่า ควรมีเนื้อหาที่ให้ความรู้แก่ผู้เรียน คือ เนื้อหาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ได้แก่ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณเบื้องต้น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นทักษะเบื้องต้น ความรู้และทักษะเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ หรือปรับปรุงอาชีพ นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 110-113) ได้ศึกษาวิจัยถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยในสองทศวรรษหน้า ในมิติด้านทักษะความสามารถจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการคิด ทักษะในการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางสุนทรียะ และทักษะการจัดการที่ดี สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2551) ได้สำรวจเกี่ยวกับสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในด้านอาชีพที่สำคัญของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต สอบถามผู้มีงานทำอายุ 15 ปีขึ้นไป (37.27 ล้านคน) ในแต่ละอาชีพ ถึงการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต พบว่าผู้ทำงานด้านวิชาชีพด้านต่างๆ มีอัตราการใช้คอมพิวเตอร์สูงสุดคือ ร้อยละ 91.4 และใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 78.6 รองลงมาคืออาชีพเสมียนใช้คอมพิวเตอร์ร้อยละ 75.3 และใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 57.1 ส่วนงานด้านวิชาชีพช่างเทคนิคสาขาต่างๆ ใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 72.2 และใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 55.2 ดังนั้นการที่ประชาชนมีความต้องการในการเรียนรู้ทักษะคอมพิวเตอร์มากที่สุดอาจเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศกำลังเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันในสังคมปัจจุบันและอนาคต สังเกตได้จากการนำคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลมาใช้ในสำนักงาน การจัดทำระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ แสดงว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ มีบทบาทสำคัญต่อการแข่งขันด้านให้บริการขององค์กรและหน่วยงาน และมีผลต่อการประกอบกิจในแต่ละวัน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จะช่วยให้ระบบการเรียนรู้แบบที่เป็นอยู่มีชีวิตชีวาขึ้น และในภาวะสังคมปัจจุบัน สิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวเป็นตัวชี้บอกว่า ประเทศไทยกำลังก้าวสู่ยุคสารสนเทศ ดังจะเห็นได้จากวงการศึกษาศนใจให้ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาประยุกต์งานต่างๆ มากขึ้น การบริหารธุรกิจของบริษัทห้างร้านต่างๆ ทั้งในระดับใหญ่และระดับกลาง ตลอดจนหน่วยงานของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในองค์กรด้วยการเก็บข้อมูล ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำผลลัพธ์

มาช่วยในการวางแผนและตัดสินใจ (สมเด็จพระเทพรัตนสุตาฯสยามบรมราชกุมารี, 24 เมษายน 2551) การนำไอซีทีมาใช้เพื่อการพัฒนาความสามารถของคนโดยการศึกษาและฝึกอบรมเป็นกุญแจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งในการดำเนินงานดังกล่าวนั้นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งไอซีทีที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเปิดประตูสู่ความรู้และเทคโนโลยีประชาชนจึงต้องมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ทักษะการวางแผนงาน และทักษะการเป็นผู้นำจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น

ประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ มีระดับความต้องการมากที่สุดคือเรียนรู้โดยการปฏิบัติในสถานประกอบการจริง รองลงมาคือ การสาธิต และ หลักสูตรวิชาชีพ(ไม่เกิน 30 ชั่วโมง) ตามลำดับในภาพรวมประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้มีความต้องการระดับมาก สอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล และคณะ (2547) การศึกษาแนวทางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้ปกครองนักเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ มีความต้องการหลักสูตรระยะสั้นเน้นด้านอาชีพ เนื้อหาสาระของหลักสูตรต้องเป็นกลาง ต้องการพัฒนาการเรียนรู้โดยการไปศึกษาดูงาน ปรีक्षा ผู้รู้ ผู้ชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ แหล่งเรียนรู้ชุมชน ต้องการพัฒนาการเรียนรู้ในด้านเทคนิควิธีการเรียนรู้โดยใช้สื่อบุคคล และสื่อโทรทัศน์ และอาจเป็นเพราะว่า การเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการและการสาธิต (2545, หน้า 40) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งช่วยให้ได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหา สาระ รวมทั้งได้ฝึกปฏิบัติ ทักษะต่างๆจนสามารถทำได้ดีและประสบผลสำเร็จได้ในเวลาที่จำกัด เป็นวิธีที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ใกล้เคียงกับประสบการณ์ตรงมากที่สุด และจากรายงานการวิจัยเรื่องการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ (Further Occupational Skill Training) (2548, หน้า 10) พบว่าการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นไม่เกิน 30 ชั่วโมงนั้น เป็นรูปแบบที่สนองความต้องการอาชีพของประชาชน โดยมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบและเนื้อหาวิชา ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานได้ง่าย และเป็นรูปแบบการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการอาชีพของประชาชนในสังคมยุคปัจจุบัน ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น

แหล่งเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากที่สุด คือแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุดประชาชน รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป ผู้มีความรู้ในแต่ละอาชีพในชุมชน และ รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ ตามลำดับในภาพรวมประเภทแหล่งเรียนรู้มีความต้องการระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดประชาชนของเทศบาลนครพิษณุโลกตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน สามารถเดินทางสะดวก เวลาการให้บริการสอดคล้องกับความต้องการ ให้บริการทางการศึกษาแก่ชนทุกชั้น ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าโดยห้องสมุดประชาชน

จะให้บริการข่าวสารและความรู้ต่างๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวของประเทศและของโลก นอกจากนั้น มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและแนะนำให้ประชาชนมีความรู้ ทักษะคติ ให้ความกระจงใจแก่ประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ประชาชนยังมีความต้องการอินเทอร์เน็ต อาจเป็นเพราะอินเทอร์เน็ตเป็นการหาความรู้ ความบันเทิง ข่าวสาร และสิ่งที่สนใจ เหมือนกับการอ่านหนังสือ นิตยสารและหนังสือพิมพ์ซึ่งมีมากมายกว่าร้านหนังสือหรือห้องสมุดใดๆในโลก และที่สำคัญ ข้อมูลเหล่านี้มักไม่เสียค่าใช้จ่าย

1.3 ด้านการปรับตัวในสังคม

ความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความต้องการเนื้อหาและกิจกรรมในเรื่องกิจกรรมสำนึกรักความเป็นไทย การป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน และการประหยัดพลังงาน เหตุที่ประชาชนต้องการกิจกรรม สำนึกรักความเป็นไทยมากที่สุดอาจเนื่องจากสภาพทั่วไปทั้งทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและ สังคมไทย ส่อเค้าถึงอันตรายต่อความเป็นไทยและความมั่นคงของชาติ อาทิ การขาดความละเอียด ต่อ การกระทำ ที่ผิดทำนองคลองธรรม ความย่อหย่อนทางคุณธรรมและจริยธรรม เห็นแก่ตนยิ่งกว่าส่วนรวม ถูกครอบงำ ด้วยวัตถุนิยม สภาพะวิฤติในความวิบัติของภาษาไทย สิ่งเหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นว่า คนไทย ขาดสำนึก ในความเป็นไทย ย่อหย่อนในความรักชาติ และวัฒนธรรมไทย ยากแก่การฝากอนาคต ฝากความหวัง ของชาติและความเป็นไทยไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ การวิจัยเรื่อง การฟื้นฟูวัฒนธรรมเพื่อความมั่นคงของชาติ (ปัญญา รุ่งเรือง, 2548) ซึ่งสรุปว่า ความเสื่อม ทางวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงของชาติ เป็นผลมาจากความย่อหย่อนทางคุณธรรม การขาดวินัย ในตนเอง ขาดสำนึกต่อส่วนรวม และนิสัยมักง่ายของประชากร ซึ่งเกิดจากความบกพร่อง ในกระบวนการ ชัดเกล้าทางสังคม มีที่มาจากความบกพร่องขององค์ประกอบหลัก 5 ส่วน คือ 1) ความบกพร่อง ในการ เลี้ยงดู และอบรมเด็กของสถาบันครอบครัว 2) ความบกพร่องในการ ดำเนินการ และปฏิบัติการ อบรม สั่งสอนประชาชน ของสถาบันศาสนา 3) ความบกพร่องในการบริหารจัดการ และการดำเนินงาน ของ สถาบันการศึกษา (โดยมี) 4) สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการ เสริมสร้างอุปนิสัย อันไม่พึง ประารถนา และ ค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ 5) ความบกพร่องของการจัดการ บริหารบ้านเมือง ของฝ่าย การเมืองการปกครอง ผลวิจัยบ่งชี้ว่าแนวคิดของคนไทยในปัจจุบันเป็นไปในลักษณะ เห็นแก่ตัวมากขึ้น ขาดความโอบอ้อมอารีมีน้ำใจ บัดความรับผิดชอบ คิดว่าประเทศชาติไม่ใช่ของตนแต่เพียงผู้เดียว ขาดความภูมิใจในวัฒนธรรมไทย ซึ่งสาเหตุมาจากขาดความรู้ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย และวีรบุรุษ-สตรีไทย สังคมมีอิสรภาพ มากเกินไป สามารถกระทำผิดได้ง่าย เพราะกฎหมายไม่ศักดิ์สิทธิ์ ผู้ถือกฎหมายกระทำผิดเสียเอง วิฤติ ด้านศาสนา ขอบ่งชี้คือ ผู้คนขาดสำนึกในความดี ไม่อายที่จะทำความผิด ความชั่ว ความเลื่อมใสในศาสนาลดลง ซึ่งสาเหตุแห่งวิฤติ

เกิดจากพระสงฆ์ไม่ปฏิบัติตนให้สมควรกับการเคารพ ไม่เป็นตัวอย่างที่ดี ผู้คนขาดการอบรมสั่งสอน ทางศาสนาทั้งในครอบครัว สถานศึกษา และการที่ประชาชนต้องการเนื้อหาและกิจกรรมในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเองอาจเนื่องมาจากเกิดกระแสความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลกระทบต่อประชาชน โดยเฉพาะอิทธิพลทาง วัฒนธรรมของประเทศตะวันตก ได้หลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทย ก่อให้เกิด ปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาการลักขโมย ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน รวมทั้งวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและ แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลาง (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552, หน้า 22) สร้างแรงกดดันต่อทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้ำมัน อาหาร และน้ำ ในช่วง 10-20 ปีข้างหน้า การผลิตน้ำมัน การผลิตสินค้าเชื้อเพลิงเหลว น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ และเชื้อเพลิงอื่น ๆ ไม่สามารถเพิ่มขึ้นได้ทันต่อความต้องการ และในขณะที่เดียวกันทำให้ราคาของเชื้อเพลิงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ประชาชนจำเป็นต้องลดการใช้พลังงานและหาวิธีเรียนรู้การลดการใช้พลังงาน

รูปแบบและวิธีการเรียนรู้ มีความต้องการระดับมากที่สุดคือการสาธิตและอินเตอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป สื่อโทรทัศน์และวิทยุ และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติและการเรียนรู้ด้วยตนเอง อาจเป็นเพราะว่าการสาธิต (วิธีสอนโดยการสาธิต, ม.ป.ป.) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งช่วยให้ได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหา สาร และมโนทัศน์ต่างๆ รวมทั้งได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆจนสามารถทำได้ดีและประสบผลสำเร็จได้ในเวลาที่จำกัด เป็นวิธีที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ใกล้เคียงกับประสบการณ์ตรงมากที่สุด

แหล่งเรียนรู้ประเภทห้องสมุดประชาชน มากที่สุดรองลงมาคือ อินเตอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป และรายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ ตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดประชาชนของเทศบาลนครพิษณุโลกตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน สามารถเดินทางสะดวก เวลาการให้บริการสอดคล้องกับความต้องการ ให้บริการทางการศึกษาแก่ชนทุกชั้น ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าโดยห้องสมุดประชาชนจะให้บริการข่าวสารและความรู้ต่างๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวของประเทศและของโลกนอกจากนั้น มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและแนะนำให้ประชาชนมีความรู้ ทักษะคติ ให้ความจรรโลงใจแก่ประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ประชาชนยังมีความต้องการอินเตอร์เน็ต อาจเป็นเพราะอินเตอร์เน็ตมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของประชาชน ทั้งการศึกษา พาณิชยกรรม วรรณกรรม และอื่น ๆ ในด้านการศึกษาสามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลด้านการบันเทิง ด้านการแพทย์ และอื่นๆที่น่าสนใจ นอกจากนี้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ยังทำหน้าที่เสมือนเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่

นักศึกษาในมหาวิทยาลัยสามารถใช้อินเทอร์เน็ต ติดต่อกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อค้นหาข้อมูลที่กำลังศึกษาอยู่ได้ ทั้งที่ข้อมูลที่เป็น ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหวต่างๆ เป็นต้น อินเทอร์เน็ตจึงเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยการติดต่อสื่อสารที่สะดวก และรวดเร็วเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลแหล่งใหญ่ที่สุดของโลก

2. เปรียบเทียบความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตจำแนกตามโซน เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ

โซน จากการศึกษพบว่าประชาชนในแต่ละโซนตั้งแต่ โซนที่ 1 โซนที่ 2 โซนที่ 3 และโซนที่ 4 มีความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของประชาชนในแต่ละโซนพื้นที่มีสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน ทั้งในด้านสาธารณูปโภค การคมนาคม การติดต่อสื่อสาร และการสาธารณสุข เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ทำให้ไม่มีความแตกต่างความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

เพศ เพศชายกับเพศหญิงมีความต้องการการเรียนรู้แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สมคิด พรหมเมศร์ (2544) ศึกษาการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ พบว่าเพศชาย เพศหญิง และอายุระหว่าง 18-25 ปี, 26-40 ปี, 41-60 ปี และมากกว่า 60 ปี มีความต้องการการศึกษาตลอดชีวิตแตกต่างกัน ทั้งในด้านสายสามัญ และการศึกษาตามอัธยาศัย คณะนักวิจัยได้ศึกษา(กรมสุขภาพจิต, ม.ป.ป.) โดยวัดระดับสติปัญญาทั้งจากชายและหญิง ด้วยการทดสอบวิชาวิทยาศาสตร์ คำนวณ ภาษาอังกฤษ และความสามารถทางเครื่องยนต์กลไก พบว่ามีสัดส่วนของผู้ชาย ทั้งยอดเยี่ยมและท้ายสุดของตารางอยู่ข้างละ 2% เหมือนกัน สอดคล้องกับผลการศึกษา ที่นักศึกษาชายตามมหาวิทยาลัย มักจะได้ที่ 1 และที่ 3 มากกว่าผู้หญิง ส่วนนักศึกษาหญิงมักจะยืนอยู่ที่ 2 เป็นส่วนใหญ่ และจากการศึกษาของนักวิทยาศาสตร์ด้านสมอง (neuroscientist) ที่ชื่อ ชานด้าน วิเทลสัน ได้ทุ่มเทเวลาศึกษาเรื่องสมองมนุษย์ พบว่า เมื่อขณะที่เราเป็นเด็กนั้น โครงสร้างทางสมองของเด็กหญิง และเด็กชาย โดยเฉพาะทักษะความสามารถทางคณิตศาสตร์นั้น ไม่มีความแตกต่างกัน ความแตกต่างจะเริ่มปรากฏให้เห็นเมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยเรียนในระดับเกรด 4 ก่อนที่จะพัฒนาไปเรื่อยๆ ให้ความแตกต่างชัดเจนระหว่างเพศหญิงกับเพศชายมากยิ่งขึ้นโดยยืนยันได้จากผลการทดสอบ SAT (การทดสอบมาตรฐานทางคณิตศาสตร์) สัดส่วนคะแนนของเด็กหญิงจะได้น้อยกว่าเด็กชาย

อายุ ระดับช่วงอายุประชาชนมีความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตแตกต่างกันสอดคล้องกับบงลักษณะ ชื่นจิต (2527) พบว่า เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 25 ปี และระหว่าง 25-40 ปี มีความสามารถในการจำสูงกว่ากลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ Strong (1943 อ้างอิงใน สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2547, หน้า177) ยังพบว่า การเปลี่ยนแปลง

ความสนใจการเรียนรู้ของผู้ใหญ่นั้นมิได้เป็นไปในอัตราที่เท่าๆ กัน โดยเฉลี่ยแล้วการเปลี่ยนแปลงครั้งหนึ่งจะเกิดขึ้นในช่วงอายุ 25-35 ปี ส่วนอีกประมาณ 30% จะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 35-45 ปี และอีกประมาณ 30% จะอยู่ในช่วงอายุ 45-55 ปี นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ใหญ่ที่มีอายุมากจะมีความรู้สึกต่อต้านมากกว่ากลุ่มคนหนุ่มสาว และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (ผลการสำรวจผลการสำรวจพฤติกรรม การดูแลสุขภาพของประชากร, 2551) ได้จัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์เรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของประชากรไทย พบว่าอายุเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการเจ็บป่วย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสภาพร่างกาย และความเสื่อมของอวัยวะต่างๆ กล่าวคือ ในกลุ่มเด็กแรกเกิดที่มีอัตราการเจ็บป่วยลดลงเหลือร้อยละ 14.6 ในช่วงอายุ 1-14 ปี และลดต่ำสุดในช่วงอายุ 15-39 ปี (ร้อยละ 8.9) เมื่อเริ่มมีอายุมากขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุจะยังมีการเจ็บป่วยเพิ่มสูงขึ้น ด้วยจากร้อยละ 32.0 ในช่วงอายุ 60-69 ปีเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 39.1 ในช่วงอายุ 70-79 ปี และเพิ่มสูงถึงร้อยละ 43.4 เมื่อมีอายุ 80 ปีขึ้นไป ดังนั้นจะเห็นได้ว่า อายุหรือวัยคือสิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ในด้านอารมณ์และความรู้สึก ความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ทำให้พฤติกรรมการแสดงออกทางอารมณ์มีลักษณะที่มีเหตุผล มีการควบคุมและปรับปรุงการแสดงออกทางอารมณ์เพื่อความเหมาะสม ในด้านจิตใจ การพัฒนาการด้านจิตใจทำให้บุคคลค่อย ๆ มีความเปลี่ยนแปลงไปจากการยึดถือแต่ผลประโยชน์ของตนเองในวัยทารก วัยเด็ก และวัยรุ่นไปสู่การยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นต้น การสะสมประสบการณ์มาตั้งแต่แรกเกิดทำให้บุคคลที่มีอายุมากมีประสบการณ์มาก อายุเป็นองค์ประกอบที่เด่นชัดที่สุดในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลเพราะอายุจึงทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านความรู้ ความชำนาญ ความรับผิดชอบ ความสนใจความสามารถในการแก้ปัญหา

ระดับการศึกษา ประชาชน มีความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตไม่แตกต่างกันทั้งนี้เมื่อพิจารณาประชาชนที่ตอบแบบสอบถามพบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน โดยมีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. และระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 68.9 และเมื่อพิจารณาจากกลุ่มอายุของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วพบว่ามีกลุ่มอายุที่เป็นวัยทำงานตั้งแต่อายุระหว่าง 25 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.90 อาจทำให้ระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก

อาชีพ ประชาชนมีความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตในอาชีพแตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2543, หน้า 68 - 69) ได้สรุปแนวคิดของ Roger และ Lovell ว่าปัจจัยด้านอาชีพ และพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ทั้งยังสอดคล้องทฤษฎีของ Leakier (สมรักษ์ สหพงศ์, 2549) เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศของบุคคลในอาชีพ มี

ความต้องการสารสนเทศตามอาชีพและภาระงานของแต่ละบุคคล ซึ่งจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวแปรต่อพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ คุณลักษณะของความต้องการสารสนเทศ (Characteristic of information needs) การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ และการตระหนักรู้ในความต้องการสารสนเทศ จากนั้นก็จะดำเนินการสืบค้นสารสนเทศที่ตนเองต้องการ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพของตน และเมื่อได้ข้อมูลเป็นที่น่าพอใจหรือตรงตามความต้องการของตนแล้วก็จะหยุดพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ นั้น แต่หากผลลัพธ์ที่ได้นั้นยังไม่พอใจหรือไม่ตรงตามความต้องการบุคคลนั้นก็จะมีพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศใหม่อีกครั้ง ดังนั้นอาชีพเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมแสวงหาความรู้ ซึ่งนอกจากการได้รับการฝึกอบรมให้เกิดความรู้ ทักษะแล้ว ประชาชนยังจะต้องมีการแสวงหาความรู้สารสนเทศในขณะที่ปฏิบัติงานด้วย มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแสวงหาความรู้ ซึ่งประชาชนจะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา อาชีพที่แตกต่างกันทำให้ความต้องการในการเรียนรู้แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ 2 ประการ คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้และข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก มีความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตระดับปานกลางถึงมากทุกระดับ จึงสมควรมีการดำเนินการดังนี้

1) หน่วยงาน/สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชนควรมีการปรับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการเรียนรู้ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกให้สอดคล้องกับความต้องการเน้นการเรียนรู้ด้านการพัฒนาตน ควบคู่กับการพัฒนางานและการปรับตนเองในสังคม

2) หน่วยงาน /สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชนเช่น สำนักงานศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพิษณุโลก วิทยาลัยชุมชนเทศบาลนครพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพิษณุโลก ควรมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายและประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ง่าย เช่น การจัดทัศนศึกษา การสาธิต การฝึกปฏิบัติจริงจากสถานประกอบการ การฝึกอบรม เป็นต้น

3) ในด้านแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน /สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชน ควรมีการสนับสนุนการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น ห้องสมุดประชาชนให้เป็นสถานที่เรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

4) ในการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของหน่วยงาน /สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวคือเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

1.2 จากปัญหาข้อเสนอแนะในการเรียนรู้ตลอดชีวิตพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในเรื่อง ขาดแคลนสถานที่ออกกำลังกายมาก ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดทักษะการเป็นผู้นำ และไม่มีโอกาสในการฝึกอบรมอาชีพ ขาดความรู้เรื่องการปรับตัวในสังคม ขาดสถานที่ฝึกอบรมเพื่อเสริมอาชีพและรายได้ และขาดหน่วยงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนอย่างจริงจัง ดังนั้นหน่วยงาน /สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชน จึงควรดำเนินการดังนี้

1) การจัดแหล่งเรียนรู้ควรเน้นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนและประชาชนสามารถเข้าถึงได้สะดวก เช่น โรงเรียนในชุมชน ห้องสมุด เป็นต้น

2) การจัดเรียนรู้ควรศึกษาความต้องการของประชาชนและคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละชุมชน เช่น จัดหาสถานที่ออกกำลังกายในชุมชนให้เพียงพอ มีสถานที่ฝึกอบรมด้านอาชีพที่ประชาชนสามารถเข้ารับการฝึกอบรมที่สะดวก

3) หน่วยงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น ด้านการศึกษานอกระบบ ควรดำเนินการอย่างจริงจังและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในแง่มุมอื่นบ้าง เช่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลการดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในแต่ละด้านของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกัน ในการศึกษาความต้องการเฉพาะกลุ่มในจังหวัดอื่น ๆ